

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): ísko, *šēkōr
Arrieta: sékor, *iðíško
Bakio: sékor, *iðíško
Bermeo: sémentál, *šēsén
Berriz: sékōr, ísku, *šēsén
Bolibar: ísko, sésen
Busturia: sékōr, *šēsénak (mark.)
Dima: sékōr, ísko
Elantxobe: iði
Elorrio: ísko
Errigoiti: sékor, *šēsén, *iðíško (?)
Etxebarri: sékōr, *šēsén
Etxebarria: ísko, sésen, *šēkōr
Gamiz-Fika: sékor
Getxo: sékōr, sésen
Gizaburuaga: ísko
Ibarruri (Muxika): ísko, sékōr
Kortezubi: iðíško
Larrabetzu: sékōr, *šēsén (?)
Laukiz: sékōr
Leioa: sésen, *šēkōr
Lekeitio: sésen, ísko
Lemoa: pwéštoko sékōr, sékōr, *ísko
Lemoiz: sékor
Mañaria: ísku, sékor
Mendata: ísko, ář
Mungia: sékor, *šēsén
Ondarroa: ísko, *šēséná (mark.)
Orozko: sékōr, *šēsén
Otxandio: sékōr
Sondika: sékor
Zaratamo: sékor
Zeanuri: sékor, pwéštoko sékor
Zeberio: sékor
Zollo (Arrankudiaga): sékor
Zornotza: sékor

Araba

Aramaio: sékōr

Gipuzkoa

Aia: sésen
Amezketa: sésen
Andoain: sésen
Araotz (Oñati): sékor, iríško
Arrasate: sémentál, sékor, *iríško

Arroa (Zestoa): sesén
Asteasu: sesén
Ataun: sesén
Azkoitia: þeiíþko
Azpeitia: iþkó
Beasant: sésen
Beizama: sesén, iþkó
Bergara: ísko
Deba: ísko, sésen, šešén
Donostia: sesen
Eibar: ísko, béiþko, pwéštoko ískua (mark.)
Elduain: sesén
Elgoibar: ísko (?), sésen
Errezil: sesén
Ezkio-Itsaso: sésen, iþkó
Getaria: sesén
Hernani: sésen
Hondarribia: sésen
Ikaztegieta: sésen
Lasarte-Oria: šešén, seséná (mark.)
Legazpi: sesén, iþkó
Leintz Gatzaga: sékor, iríško
Mendaro: þeiíþko
Oiartzun: š'sén, sésen
Oñati: sésen, iríško
Orexo: paráðako sésen, sésen
Orio: sésen
Pasaia: béiséen, sésen
Tolosa: paráðako s'ešén, s'ešén
Urretxu: sésen
Zegama: sekó̄r, iþkó, *sesén

 Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: sésen
Alkotz: sésená (mark.), tóroá (mark.)
Aniz: sesen
Arbizu: sésen
Beruete: sésen
Donamaria: sésen
Dorrao / Torrano: sésen
Erratzu: sésen
Etxalar: sésen
Etxaleku: sésen
Etxarri (Larraun): sésen
Eugi: sésen
Ezkurra: sésen
Gaintza: sésen
Goizueta: paráðako ſ'ešén

Igoa: sesén
Jaurrieta: sesén
Leitza: sesén, jéſená (mark.)
Lekaroz: sésen
Luzaise / Valcarlos: sesén
Mezkritz: sésen
Oderitz: sésen
Suarbe: sésen
Sunbillia: šesén
Urdiain: sésen
Zilbeti: sésen
Zugarramurdi: sésen

Lapurdi

Ahetze: sésen
Arrangoitze: sésen
Azkaine: sésen
Bardoze: sésen
Beskotizte: sésen
Donibane Lohizune: sésen
Hazparne: sésen
Hendaia: sésen
Itsasu: sésen
Makea: sésen
Mugerre: sesen
Sara: sésen
Senpere: sésen
Urketa: sésen
Uztaritze: sésen

Nafarroa Beherea

Aldude: sésen
Arboti: sésen
Armendaritze: sésen
Arnegi: sésen
Arrueta: sésen
Baigorri: sesen
Bastida: sésen
Behorlegi: sésen
Bidarrai: sésen
Ezterenzubi: sésen
Gamarte: šesén
Garrüze: sésen
Irisarri: sésen
Izturitze: sésen
Jutsi: sesen
Landibarre: sésen
Larzabale: sésen

Uharte Garazi: sésen

Zuberoa

Altzai: sesen
Altzürükü: sesen
Barkoxe: sésen
Domintxaine: sésen
Eskiula: sésen
Larraine: sésen
Montori: sésen
Pagola: sésen
Santa Grazi: sesen
Sohüta: sésen
Urdiñarbe: sésen
Ürrüstoi: sésen

Mapan sartzen ez diren erantzunak

Errigoiti (B): *šēsén

632. Mapa: toro semental / taureau / bull

GALDERA: 24140; ALEANR: V, *565

zezen
paradako zezen
sesen
beizezen
isko
ixku
beiixko
irisko
idisko
puestoko sekor
sekor
semental
toro
bestelakoak

- Galdera hau 24190 eta 24220 galderekin erkatu behar da. Mendebaldean, “zezena” ez da baserrian atxikitzen den orotsa baizik eta zezen-plazetan ezagutzen den animalia, hazkuntza-mundua z kanpokoa.

Deba: Iíxkuá, amén dána íxkuas esáte a, seséna ésta esáten; xexéna esaten dá ba, káleá ta korridako ta ekártze ittuenák.

Azpeitia: Zezéna eztéu ebáltzen, íxkué; jakín bái, bát diela oyék pañó óiturie dá íxkué. Kalétarrák e, zezéna ikusí ta: “oi dek íxkué”... Kalfén ibiltze ianák kórrideta etortze ianák, zezenak; etxekuk, íxkuek béti, básarrietan óla ebáltze a.

- Bestelakoak: ar (Mendata), idi (Elantxobe).

Larrabetzu: Sesena txal lodieri pentzetan dot, sesena esaten geuntzen esáterako ba txarrie ilten da kásureko txarrie ba txarríkie da sesena ba txála, sesenokelia esaten geuntzen ari...

Eibar: Geurian luse eron san... ermandara bat euki, oiñ e baukuu, beixena enteintze osu? Oin laun gitxi gaos baña lenao asko, da orduan aitxei bakarrik botatze eutze guk, ermandoakua bakarrik, tanto bat ipiñi san paatzia eta berai bakarrik, kanpokuari bati es, geuk euki genduan soltekua be, urte askuan “puestoko ixku”.

Behorlegi: Lehenba, baño bazezen [herrian] ta bazinuela behia ezin harraaziz (...) behar zela joan detxima-lurretik kanpo (...) erran nahi baita, gu Gaaziko gitzu, behar zela joan Ozibarreat, Gaaziz kanpo.